

Název případové studie	Případ výstavby přístavního zařízení
Popis	Projekt spočíval v rozsáhlém rozšíření námořního přístavního zařízení v příbřežní obci. Příjemcem grantu projektu byl přístavní orgán. Projekt byl v roce 2004 zahrnut do rozhodnutí Evropské komise za účelem získání podpory z Fondu soudržnosti. Rozšířením mělo být nahrazeno celkem 150 hektarů hladiny oceánu. Do projektu byl zapojen dodavatel provádějící stavební práce, jakož i subdodavatelé dodávající pro tyto stavební práce materiály. Ačkolí se projekt datuje do roku 2005, skutečná výstavba začala až v roce 2011.
Dotčené fondy ESI	Fond soudržnosti
Druh nesrovnalosti	<p>Byly zjištěny tyto nesrovnalosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Porušení směrnic EU o zadávání veřejných zakázek a vnitrostátních právních předpisů, které tyto směrnice provádějí. • Cena dodaných materiálů neodpovídala ceně, jež byla původně schválena v projektu. Dodatečné náklady, které byly fakturovány příjemci podpory, by tak vedly ke zvýšení zisku dodavatele. • Vnitrostátní orgány neprováděly dostatečné kontroly původu, množství ani ceny materiálů fakturovaných dodavatelem.
Mechanismus hlášení	Podezření na podvod vzniklo poté, co jeden poslanec Evropského parlamentu za regionální politickou stranu podal v roce 2009 stížnost k úřadu OLAF. GŘ REGIO dopisem požádalo úřad OLAF o intervenci za účelem prošetření možných nesrovnalostí v souvislosti s tímto projektem.
Hlášení prostřednictvím systému IMS	Ne
Varovné signály	<p>Ukazatele a signály podvodu, jež vyvolaly podezření:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) možné navýšení nákladů projektu a pochybné částky, zejména pokud jde o množství a jednotkové ceny stavebních materiálů dodaných na stavbu; b) zpoždění projektu, jež vedlo k erozi složení mořské vody a k výraznému překročení rozpočtu projektu; c) rozhodnutí obstarávat stavební materiály ze vzdáleného lomu naznačovalo možné nesrovnalosti.
Popis mechanismu podvodného jednání	<p>Maximální výše způsobilých výdajů byla stanovena ve výši 450 milionů EUR a maximální výše podpory z Fondu soudržnosti byla stanovena na 247,5 milionu EUR (55 % způsobilých výdajů).</p> <p>K nesrovnalostem a spáchání podvodu došlo jak ve fázi zadávacího řízení a zadání projektu, tak při následném plnění zakázky. Existovalo podezření, že rozpočet na zabezpečení stavebních materiálů je podvodný, protože některé materiály byly dodavatelem získány bezplatně. Navíc nebylo možné určit množství</p>

	<p>potřebného materiálu. Bylo též podezření, že cena stavebních materiálů byla navýšena.</p> <p>Podvod v souvislosti s projektem byl spáchán:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. vydáním nepravdivých prohlášení v podkladech, pokud jde o původ, množství a cenu materiálů dodávaných na stavbu. V obvinění proti příjemci grantu se uvádělo, že se ve fázi uzavření smlouvy spikl se stavební společností, které byla zakázka zadána, za účelem nesprávného využívání veřejných prostředků. Vítězní uchazeči podali zavádějící informace při určování hodnoty stavebních materiálů (nahodnocení použitých materiálů) a hodlali uplatňovat fingované výdaje; 2. osvědčení o převzetí díla vydaná a schválená příjemcem, která neodpovídala skutečně vykonaným pracím; 3. nedostatečná kontrola nad prováděním práce (technická pomoc při řízení a výkonu prací).
<p>Jak byl podvod zjištěn</p>	<p>Byly provedeny kontroly na místě u některých klíčových zúčastněných stran, včetně příjemce grantu, dodavatele stavebních prací a subdodavatelů, včetně dodavatelů použitých materiálů a společností, jež tyto materiály přepravovaly. Úřad OLAF prováděl své vyšetřování prostřednictvím analýzy veškeré dokumentace týkající se zadání projektu a jeho následného provádění. Některé analýzy provedla oddělení pro operativní analýzu a digitální strategii a forenzní šetření úřadu OLAF spolu s národním řídicím orgánem.</p> <p>Dokumentace byla vyšetřovatelům poskytnuta národním řídicím orgánem a shromážděna během četných kontrol na místě, jež byly provedeny u příjemce grantu, dodavatele, dodavatelů materiálů a jejich dopravních společností.</p> <p>Vyšetřování úřadu OLAF trvalo tři a půl roku. Vzhledem k závažnosti zjištěných nesrovnalostí požádal úřad OLAF vnitrostátní orgány, aby zrušily všechny částky vykázané příjemcem grantu (přístavní orgán) jako způsobilé (tj. 530 milionů EUR) a aby navrátily celou částku (198 milionů EUR), která již byla z Fondu soudržnosti vyplacena. Úřad OLAF požádal GŘ REGIO o zablokování konečného vypořádání podpory, která dosud nebyla vyplacena (49,5 milionu EUR). Úřad OLAF požádal vnitrostátní justiční orgány, aby ověřily, zda by uvedené skutečnosti mohly představovat podvod s dopadem na rozpočet EU podle ustanovení trestního zákoníku dané země.</p> <p>Pokud jde o právní řízení u národního Nejvyššího soudu, čtyři roky po ukončení vyšetřování úřadu OLAF nebylo dosud vyřízeno odvolání proti „příkazu“ vyšetřujícího soudce. Podané odvolání proti nařízení dozorujícího soudce bylo vyřešeno rozhodnutím trestního senátu, který stanovil, že existují „dostatečné důkazy“ pro postoupení věci k hlavnímu líčení. K dnešnímu dni však v tomto</p>

	<p>řízení nebyl nikdo odsouzen a podpora vyplacená příjemci grantu nebyla navrácena. GŘ REGIO zablokovalo konečné vypořádání podpory, která dosud nebyla vyplacena (49,5 milionu EUR). Následná opatření přijatá k vyřešení tohoto případu podvodu dosud pokračují.</p>
Vzniklé potíže	<p>Tento případ podvodu je příkladem nespolupráce s úřadem OLAF. Během vyšetřování byl úředníkům úřadu OLAF odmítnut přístup k účetním záznamům a daňovým dokladům dodavatele odpovědného za výkon stavebních prací. Toto odmítnutí omezilo schopnost úřadu OLAF analyzovat konkrétní aspekty účetnictví tohoto projektu. Vyšetřovatelé zjistili, že není možné určit přesné množství materiálů použitých na stavbě v rozporu s technickými specifikacemi.</p>
Zjištěné nedostatky	<p>Skutečnost, že původní rozpočet nezohledňoval překážky pro zabezpečení surovin, a tedy podhodnotil tento aspekt projektu, je selháním přístavního orgánu a vyvolává otázku, zda nemohlo být učiněno více pro to, aby příjemci grantu před obdržáním prostředků z Fondu soudržnosti podložili své projekty správným rozpočtem. Řídicí a kontrolní systémy tak byly ovlivněny závažnými nedostatky a tyto systémy nebyly dostatečné, aby zajistily legalitu, správnost a způsobilost výdajů, pro něž bylo požadováno spolufinancování z Fondu soudržnosti.</p>